

Yuvarlak masa, Bulgaristan'daki biyoekonomiyle ilgili tüm paydaşları birleştirdi.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.11.2025 Брой: 11/2025

Ülkenin biyoekonomisinde yer alan tüm paydaşları bir araya getiren türünün ilk örneği etkinlik, 20 Kasım'da TEZ Etkinlik Merkezi'nde, Bölgesel Biyoekonomi Merkezi – Plovdiv girişimiyle ve Trakya Ekonomik Bölgesi ortaklığıyla gerçekleştirildi. Yuvarlak masa toplantısı, devlet yetkilileri, akademi, iş dünyası, belediyeler, sivil toplum sektörü temsilcileri ile finans ve sürdürülebilir kalkınma uzmanlarını bir araya getirerek bölgede ve ülkede biyoekonominin gelişimi için stratejik fırsatları tartıştı.

Tartışma, Avrupa politikalarının ve düzenleyici gerekliliklerin uygulanması, bilim, eğitim ve inovasyonun geliştirilmesi ile teknolojilerin biyo-tabanlı endüstrilere aktarılması üzerine odaklandı.

Ayrıca döngüsel ve ekolojik odaklı startup'lar, inkübatörler ve hızlandırıcılar, sürdürülebilir iş modelleri, ESG standartları ve Avrupa, ulusal ve özel kaynaklardan finansman fırsatları da ele alındı. Üniversitelerden ve araştırma merkezlerinden işletmelere bilgi aktarımı ile sürdürülebilir uygulamaların endüstriyel ve bölgesel modellere entegrasyonuna özel önem verildi.

Bölgesel Biyoekonomi Merkezi – Plovdiv başkanı Prof. Vladislav Popov, sektöre genel bir bakış sunarak Bulgaristan'daki temel zorlukları özetledi: parçalanma ve ulusal bir strateji eksikliği, zayıf izleme, iş dünyası ile akademik topluluk arasında yetersiz bağlantı, gösteri merkezlerinin olmaması ve düşük inovasyon ve dijitalleşme seviyesi. Aynı zamanda şu fırsatlar belirlendi: sektör geliştirme için bir çerçeve entegrasyonu, Avrupa girişimleriyle senkronizasyon, yaşayan laboratuvarlar, Ar-Ge ve İnovasyon ekosistemleri, bilgi transferi platformları, gösteri bölgeleri ve hızlandırıcılar oluşturulması, sektörün tanıtılması ve döngüsel çözümlere destek verilmesi.

Kurumlar ve Finansman

Tarım ve Gıda Bakanlığı'ndan uzmanlar, yapının biyoekonomiyi desteklemek için geniş bir finansal araç yelpazesine sahip olduğunu belirttiler. Yenilik ve Büyüme Bakanlığı da finansman fırsatları sunmaktadır. Fonlar Fonu'nun teknoloji transferine yönelik yönelimleri bulunmakta olup, Kırsal Kalkınma Programı da gençler de dahil olmak üzere hassas gruplar için finansman sağlamaktadır. Ortak Tarım Politikası kapsamında, Aralık ve Ocak aylarında açılacak olan çiftliklere, çevreye ve biyoteknolojilere yönelik yatırım müdahaleleri planlanmıştır.

Ayrıca risk yönetimi, kuraklık ve rejeneratif tarım için de tedbirler bulunmaktadır. Bakanlık finansman için yeterli fona sahip olup, ekip yardım ve diyalog için açıktır.

Bilim ve İş Dünyası

Bilim ve iş dünyasının bağımsız işleyemeyeceği sonucuna varıldı. Araştırma merkezlerinin çalışmaları, iş dünyasının gerçek ihtiyaçlarından kaynaklanmalıdır. Katılımcılar, her iki tarafın da daha fazla iletişim kurması ve öncelikle ortak projeler geliştirmesi gerektiği konusunda anlaştılar. Üniversite temsilcileri, ulusal mükemmeliyet merkezlerinin yanı sıra Avrupa projeleri kapsamında geliştirilen başarılı yerel yapıları ve girişimleri sundular. Tüm bunların potansiyeli önemli, ancak genellikle yüksek düzeyde uygulamalı bilim ve hızlandırılmış teknoloji transferi gerekmekte – şu anda yavaş seyrediyor ve işletmeler hızlı sonuçlar arıyor. Plovdiv Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve UFT, teknoloji transferi ve patentler aracılığıyla işletmelerle zaten çalışıyor, ancak bu ortaklıkların artması gerekiyor. Bitki Sistemleri Biyolojisi ve Biyoteknolojisi Merkezi'ne Bulgaristan'dan ve yurtdışından şirketlerden talepler geliyor, ancak bu sayı daha fazla olmalı. İş dünyası aktif taraf olmalı ve bilimi aramalı, çözümler bölgesel önkoşullara dayanmalıdır. Potansiyel ve fikirler mevcut, ancak önemli çalışma ve gerçekçi hedefler gerekiyor. Başarılı bilim ve işbirliğinin iyi bir örneği olarak, yeni atık su arıtma tesisi ile TIE girişimi gösterildi. Üniversitelerin ve bilimsel birimlerin sadece iş siparişleri üzerine çalıştığı ve bilimin tamamen uygulamalı olduğu İsviçre'den deneyimler paylaşıldı. Açık iş hedefleri belirlenir ve bilimsel gelişme ekonomik göstergelerle ölçülür – önce finansal faydalar ve gelecekteki iş yaratımları hesaplanır, ardından asıl bilimsel çalışma başlar. Belediyeler ve yerel yönetimler de eğitim ve inovasyonun geliştirilmesinde hayati bir role sahiptir. Bölgesel potansiyel büyük, ancak inovasyon ihtiyacı acil. Çin'de yenilebilir güllerden ve diğer biyolojik olarak aktif esansiyel ürünlerden elde edilen atıkların yıllardır değerlendirildiği, ancak Bulgaristan'da, önde gelen Rosa Damascena üreticisi olmasına rağmen, bu uygulamanın henüz hayata geçirilmediği çarpıcı bir örnek olarak gösterildi.

Eğitim ve Startup Finansmanı

Daha üst düzey bir eğitim geliştirme, öğrencileri teşvik etme, akademik ve pratik çalışma arasındaki mesafeyi kısaltma ve ekip çalışması ihtiyacı vardır. Yan şirketler teşvik edilmeli; tarım, biyoteknolojiler, döngüsel uygulamalar, geri dönüşüm vb. gibi biyolojik ve ekolojik odaklı meslekler ve iş faaliyetleri desteklenmelidir. İnkübatörlerin oluşturulması anahtardır. Finansman konusunda ise, yalnızca döngüsel ekonomide çalışan, inovasyon ve startup'lara odaklanmış hızlandırıcılar bulunmaktadır. Ancak onlar için faaliyetlerin bilimsel gelişim ve verilerle desteklenmesi esastır.

İş Dünyası ve Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik ve ESG standartları konusunda, bunların şeffaflık, risk azaltma, finansmana erişimi iyileştirme ve sürdürülebilir ve sorumlu iş geliştirme için önemli olduğu belirtildi. ESG raporlaması, veri odaklı karar verme fırsatı sunarken, şirketlerin yatırımcılar, ortaklar ve tüketiciler arasında güven oluşturmaya ve Avrupa ve uluslararası piyasa çerçevelerine başarılı bir şekilde entegre olmasına yardımcı olmaktadır.

Bulgaristan'da çok sayıda biyoekonomi girişiminin halihazırda bulunması cesaret verici ve tüm paydaşların bir araya gelmesi gelecekteki koordinasyon için olumlu bir işaret. Etkinlik katılımcıları, herkesin çalışmalarının sonuçlarını birleştirmesi ve bir sonraki adımın tek bir çalışma grubu oluşturarak ve biyoekonomiye uygulanabilir tüm sektörleri içeren ulusal düzeyde bir tartışma başlatarak çabaların birleştirilmesi gerektiğinin altını çizdiler. Tarım ve Gıda Bakanlığı, Yenilik ve Büyüme Bakanlığı ile Çevre ve Su Bakanlığı'nın dahil edilmesi, ilgili tüm birimler arasında sinerji sağlamak için hayati önem taşımaktadır.

Biyoekonomi, Avrupa'nın en hızlı büyüyen sektörlerinden biridir ve biyolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımından – tarım, ormancılık ve enerji, malzeme ve katma değerli ürünler üreten endüstriler – faaliyetleri kapsamaktadır. Amaç, atıkları azaltmak ve rekabet gücünü artırmaktır. Bulgaristan önemli bir potansiyele sahiptir – elverişli doğal koşullar, köklü tarım gelenekleri ve gelişmekte olan bir bilimsel altyapı. Plovdiv bölgesi, bilim, endüstri ve girişimcilik sektörü arasındaki etkileşim için kilit bir bölge olarak ortaya çıkmaktadır. 2024 yılında, Plovdiv İli'ndeki biyoekonomi ekosistemini teşvik etmek amacıyla "Bölgesel Biyoekonomi Merkezi – Plovdiv" Derneği kurulmuştur. Merkez, akademik ve bilimsel kurumları, iş dünyası kuruluşlarını, meslek birliklerini, yerel yönetimleri ve STK'ları bir araya getirmektedir.

<https://plovdivbioeconomy.eu/>